

T o b l y c z a,

nū iskadingo Bandoš, bey Galwoyū Gaikimo saugotis, Reikalė
ant Pagalbōš naudinga, twofiskay Bykeburgeje nū Pono Hofe
roto bey Dakterio Faust, isdūta, ir lietuwiskay pėrstatyta.

Tėisusis pasigail sawo Galwoyū Pamok. 3od. Pers. 12, 20.

Pirma Dalis. Istatimai.

I.

1. Tėkas bey Zemės isprūstijās Galwoyū Gaikimas (Pilwo, bey Tulzės Ligga), bet labjausey Bandoš Maras feip waddinnamas, Furri nesweiki Taurzei is Wengrū bey Lenkū Zemės i Wolis ateidas ai, atsinėse, pirmjausey, ypaezey Karo Czeše Woloczū Szalissa per Uzkėrtimā (Uznėš mā) atstrandā.
2. Szi limpanti bey nūdinga Ligga Wolteje nū kėtōs ikli kėtōs Wietōs bey Szaliss, per Galwoyū Kupczawimā bey Jormarkus tolaus nussigaben bey prasiplatin.
3. Kas toliam Gaikimui teesant, Bando ne perka ney maino, bet ant sawo paties Bandoš stropjey dabodams, tū styru laiko; kas ne dūst. Kad swėtimi žmones arba swėtima Bando tōsy artintus, ney i sawo Staldus bey Ganyklas, arba pas sawo Kaimenys begtu. Kas taipo nū Gaikimo saugōjasi; tokiu tikt Bando sweika passilieka.
4. Kojnas Surinkimas, Gaikimo Czeše us tai ruvinas, Kad Ganyklas tarp daugiaus Surinkis mū esancjos, Czesu butu pėstirramos, ir Kaimenas apginamos jeib swėtima Bando Surinkimop' bey Kaimenes' ne artintus; bet Kad sawo Bando wiens bey styru passiliktū, ir Kojnas Ukininkas Kas jam pareitij darytu; tas gal taipiau nū Gaikimo walnas buti.
5. Karo Czeše. Sze Toblyczā, Reikalė ant Pagalbōš deranczā kėtis Pittam undalykt, ant tū Bandoš Pukū is Wengrū bey Lenkū Szaliss ateinanczū, ir pas Kubezus toliū Szaliss Wālandā passiliktanczū, rupestingey dabokit, jiems per wissa Szaliss aplink Uzwėisidū dūkie, toms Wietoms Bandoš Uziemā 24 Wdynas pirmjaus apaklykt, Galwoyams Paskarā, Ganyklas bey Gālius styru passiliktū, bet sawo paties bey Surinkimo Bando rupestingey attolinkit nū toliū Kaimenū beje nū jū Wiekeliū, Ganyklū, Girdyklū bey Staldū, jū passiliktū Paskarā bey Mėslus gilley pasqsite, ir nek te ne perka ney Wengryklā ney Lenkklā Bando.
6. Kad Karo bey Māro Czeše reik Wėjimmā dūti, Kojnas to ima jey galima tikt Aklis; bet jey Taucū butumbi emes, tai idant aklylay elgis. Ne twest tus i didzus, bey Galwoyais pi ditus, ney pas Wiekliū arti gullinczus, bey limpanczus Staldus, neygi i priagadingas bey nesweikās Wietas, ney pas apsirgus Bando, neygi dū Tauciems passiliktū bey limpanti Paskarā; bet tus stropjey pennek ir aprupink. O wel atgalds sugryzes, pėstikt tus drauge emusus Taucus, id Dienū mē sawo Kaimenū, ir nū tūjū ikšol Namėj' passiliktusū.

Antra Dalis. Wirskuttini Pajenklaio Bandoš Gaikimmo.

- Szi Ligga pradest su trumpu bey sausu Kōsulū ikšol ne buwusu. Passiūsimas bey Drebbėjimas Kunā Galwoyō Kas dien bey kartais apim; ir Ausis bey, Kagai wiss kilū wiskalti yra.
- Galwoyus tykėsnis, tingėsnis bey bankėsnis tampa, Taip pirma buwo, Edrūmas mazyt eit, ir Galwoyai ne labbay girtūj'.
- Jie reta kart laik bey gromuloj.
- Karwes meuk Pieno dūst.
- Bando wūlūduš Galwo bey Ausis paleidz, Prato Galwo ir Dantimis grėš.
- Plaukai pastoj astrus ir aukstey pėrplyš.
- Ukėys reta bey stirklinā tur Weisėjimā.
- Bando ranōs, myšt arba Mėslus isleikt noredama.
- I pirmuttinē bey pastuttinē Kojas sudėst, ir pastuttines ant Wirskaus stow.
- Pradzoje Druggio ji yra uzkimsta, ir Mėslai sausi.
- Ji ne est ney gromuloj labbay, bet halto Wandens tikt trėksta.
- Karwes nūlatay laujsi Pieno dūti.
- Druggiui estiradus, antrā bey treczā Dienā Ukėys Wosis bey Burna pradest tēkėti. Kas is ten tēka yea pazlugusi, o potam surūgusi bey pulūta, o galausey smarglūta bey smirdinti.
- Bando dussulinga stėn labbay.
- Daug Ueprietwaras (Giele) apim, Kurs retus smirdinczus bey Maitai lygus Mėslus iswato. Tams tiey ir Prietwaras randasi. Bet ir nussidūst Kad Mėslai joms nezinant iseit.
- Kelli Galwoyai ne gaun Ueprietwarā, bet passiliekt uzkimsti.
- Galwi Druggio atent, Bando ne gal atskwepėti; bet Kwapas pasmird, ji stėn bey Krokia, o potam aptyl bey gaiska.
- Kitti Galwoyai nestingdami uzbūgsta, begaisdami pūsta ir Dantimis grėš.
- Išmanyt: Szios ir kėtos Liggos ne wissadōs ney prie wissū sergalojanczū Galwoyū randasi.
- Galwoyai daugjausey gaiska treczā ketwirtā bey penktā Dienā, Druggiui regimay atstrandus, bet maž tokiū tikt sekma Dienā gal atskwepėti.

Trecza Dalis. Widduttini Pajenklaio Bandoš Gaikimmo.

- Kas Galwoyus Gaikimu nustippusis atdarydams, Pilwo permegin, tas treczā Pilwo (Knygoms lygu) diddey pripildyta bey Pietū randa.
- Bet Kursai si Pilwo atkerta, tas wissokis tame bey tarp jo Lapū esant Paskarā (kurs feip sweiks bebū dams Gruczei bey Muizej lygus), taip uskėrtinust bey isdzowitā randa. Kad ta smulkiey gal sugrūsti.
- O potam isdzowitā Paskarā is šio Pilwo isemēs, widduttinē jo Tinklesę podreug atlosoj. Priegtams wissokie raudoni bey mėlini, kitta kart ir jūdi bey pridėgti Szlakai Pilwo yra randami.
- Ketwirtas Pilwas bey majausėj Widdurei tankei tur raudonū mėlinū bey jūdu Szlakū, ir Tulzės Pusle Tulzėmi yra pripildyta.
- Išmanyt: Szie pirmėinantieji Daktai ne wissadōs pas wissus serganczus Galwoyus, neygi Pradzoje, bey per wissā Czesā šios Liggos randasi.

Ismanyk: Gašimui 30 Adynas (tai ešti 15 Myles) o dar artzaus beponawdjant, Banda Druggiu nustippušt tur atdaroma ir trečas Pilwas taipjan tur apjuėjamas buti.

Ismanyk: Tas kurras nustippasus Galwys atkisti ppirap, tur wissas Pilwas bey Widdarus kojna kart isinti, nes šep niels tus tikray galeru pėmeginti.

Ismanyk: Jey kas Czeše Gašimo arba jo Kaimynsteje Banda atdarydams, išdžowitą bey Rita Pasaš rą Pilwe (Knygūse) mato, tai numanytina, š Ga wya Gašimu apšegust bey limpanti buwasi.

Retwirta Dalis. Bandoš Gašimas yra smurtmas.

Išrotawimai apig diddes Szalis parasyti mus pamoklin: jog trumpay kalbant nū 4 sergalojenczū Stukliu, ar butu Liekarstvos wartojamos ar ne, trejais tiesā gašti tur.

Gašimas wissab išpūstijās, Wofieje trissa Mettūse butent 1795 išt. 1798 daug 100 tukstantiūs Stukš Fiū nujawino.

O dabbar Wofie Bandoš Gašimo deley, wel didzoi gul Priegadoj.

Penkta Dalis. Bandoš Maras, koks jis yra.

Szis Maras Ligga yra, Banda wienintelej tropinti.

Jis kitošs yra uš wissas kittas Liggas Banda šep tropinczas.

Prie jo Pėrkeitimas ne randasi, kazi kur tik žemeje ponawoj, ar butu žema ar Wāšara, ar butu sawas ar šlapjas litas.

Jis sugrebja bey marin sėnā bey jaunā, drutā bey šlapnā Banda.

Tie Wardai kūmū Wofeczei ši Ligga šep pramėne yra netikri, bet jōs tikras Wardas yra Bandoš Maras.

Wofieje Bandoš Maras ne ateit iš ūro, kaip antei iš Karšezo bey Szalezo Sausummo bey Szlapumo, Lytaus, Miglōs bey Kāsōs, ney iš Pāšaro, ney iš tērštū žolū, bey supūwusto Szieno, ney iš Girdya kōs bey Pripenėjimo. Nes wissi šie Daktai Marā ne gal ant Szalies gebenti.

Bet šis tikras bey žemes išpūstijās Bandoš Maras, wissados taipjan ir Mēte 1795 iš Wengrū bey Lentū žemes areidams, Wofieje wienintelej iš Uktreimo (Užnešimo) atšranda: tai ešti: k. d swēka Banda šius limpanczū Maro ūdus nū bille kōkio nesweikū Galwoy gaun.

Šešta Dalis. Užnešimas koks jis yra.

Serganti Banda taip ciela kaip ir wissas jei priklauso (butent, Jautėna, Kāgai, Škura, Tankai, Kraujas, Pienas, Widdurē, Kaulai bey Nagai), yra limpanti.

Taipjan bey priegadingausėj prilimpa Spjandulys Giittesos bey Škreplei kurrē iš ūriā, Wofšs bey Burnōs tēka, ir Pūlei iš wissolū Staudulū tarp plautū išeidami.

Priegtam ir Kwāpas bey Prākaitas prilimpa.

Bet ir ūpžalei, o ypaczei Mēšlai tošia serganczū Galwū, dar po keliū Menesū Ligga užnešti gal.

O galaušey Galwū nustippę patys, kurrus nešs ne pakāso, arba kurrē ne ganna gilley pakāsti yra, arba i ūpēs Grabšs bey ūžerus mēsti, prilimpa.

Bet dar ne ištrode: ar Galwū apšeg, kurrus nešs ne pakrutino, bille kē, 20 bey daugiaus žingsnū attolintā tik per ūra pūstanti, Ligga užnešti galetu.

Szis Užnešimas arba nūdingas Pakrutimas nussidū št.

1. Kad Galwū apšeg, Kēlūse arba prie Girdyplū bey Szullinū, arba Stalde bey Ganykloje, su sweikais susšeidami, kitts kitta pakrutin, ir taipo Gašimā atgaben.

Ismanyk: Tattai nussidūšt tanklausėj ir didzauš Priegadā padaro. Nes wiena tik nesweika Banda diddelę Ganyklā gal nūdinga darvyt, ir wissā Kaimenū sugašinti. Tobel kojam ppirap diddey saugotis, idant Banda serganti arba Wengriška bey Lentiška Kaimenasp ne artintus.

2. Kad sweiki Galwū su nesweikais arti susšeit, arba nūdingā Ligga nū anū pass ūkšus, prie Wiekšlū bey Girdyplū, Staldūse, bey Ganyklūsa gaun, ir taipo Gašimā ant sawes gaben.

3. Kad žmones, Galwū, bey wissolē Daktai, kurrēms šie ūdai bepig prilimpa, sweikus Galwū pakrutin, ir taipo Gašimā praplatin.

Sze ūdai yra tolaus nunšiami nū wieno išt antro Staldo, nū kittōs išt kittō Ganyklōs bey Wierōs.

1. Kad tie kurrēms Galwū priklauso nesweikūse Staldūse neprotinay susširinta, ūausenās tik girdeit, bey ištirinēt noredami, kaip sawo Liekarstvos bey Priprowas ūamej Wartōtos Galwū wiams prider; bet jems nežinnant ūdus Kubūse bey Kūpemisā pāšepus ant Galwū gaben.

2. Kad Galwū Kupczūninkai Johnschmidai, ūiesininkai bey žydai iš nesweikū Szalū ateit, ir Gašimā praplatin.

3. Kad to Czeš bille kōk Daktis pėrkampis iš nesweikū Galwū beklūdams, šen ir tēn bigis neį, pas sweikus Galwū ateit, tiems nū sawo nekam ne tinkanczū žolū bille kē dūst; bet taipo jiems tik Gašimā prinesa.

4. Per Kerzjus bey Galwū Warytojus, o ypaczey per Luppisus Gašimas yra praplatinamas.

5. Per Sluginę bey Bernus, iš nesweikū Szalū atinanczus.

6. Per Pūmonus bey Kēkūninkus, su Wežimais Pāšaru bey ūdu bewajintjanczus.

7. Per ūbbagus bey Begūnus, Stalde tankej nakwinjanczus.

8. Per ūrkliūs, Szūnis bey kittōšius Galwū, iš limpanczū Szalū atinanczus.

9. Jautėna Šturomis, Kāgais, Łajumi, bey ūagais nesweikū Jauczū, priegtam ir Lapū Šturomis, o galaušey.

10. Szinū Szandais ūbrakū bey Pāšaru, Wilna, Kubais, Škaromis, ir wissolū Kēdū bey Pā darynē iš limpanczū Szalū, Gašimas, ypaczey Karo Czeše, bepig yra tolaus praplatinamas.

Ismanyk: ū Czešo Liggaš Užnešimo pakōl Banda atwiray sergalūj, 4, 6, 8 bey daugiaus Dienū prašok, kurreme Czeše ji wiss sweika rodos.

Ismanyk: O kadangi tošiai nesweikas Stukšis, anūsa 4, 6, 8 Dienūsa, 20 išt 30 Adynas, bepig gal tolaus waromas buti tai Gašimas 20 bey 30 Adynas nekam ne žinnant, šubbrey gal praplatingi.

Šeima Dalis. Kad (Bandoš) Pāsai ne wissur gillūtū gal, ir kaip Galwū Kupczawimas bey Jormarkas tik priegadingas yra.

Ismanyk: Gašimui beponawojant, daug Klāsōs randasi, ir nešs ne ganna aktylay elgtis gal.

Ismanyk: Limpanczūsa Szalissa, beje ir tūse Kampūse, kurrēms Gašimas 30 bey majaus Adynū, arti yra (kadangi negalima žinot ar Stukšis sweiks ar ne) wissi Sweikatōs Pāsai yra nekams wertū bey priegadingi, ir nešs ne gal ney tur bille kōkiam Pāsui pass wiert. Nes iš kōliū Kams pū kurrē sweiki mums rodos, nesweika Banda taipjan gal ateiti.

Ismanyk: Bandoš Kupczawimas bey Jormarkai, šep pawelhti, tūse Kampūse, nū kurrē Gašimas tik 30 Adynas atstū yra, diddey yra priegadingi. Bet jey tūsa Szalissa wōs 15 Adynas nū Gašimo atkolintūsa, Galwū Kupczawimas bey Bandoš Jormarkai tazau walnay būti yra, tai Gašimos tūmi bepig gal tolaus nunšamas buti.

Ukma Dalis. Apie Priprowas, Gašima pravarnt bey isgydyt.

Ukmalims Daiktis, Lekarstwowis ištessiti: jog Banda Gašimo Udušus gawusi, ne turretu limpama buti, ney i Ligga ipulti.

Išmanyk: Wiffos Priprowos yra, nekam ne wertos, beje iškadingos bey priegadingos, kad dangi žmones neafylais padaro. Ir trimis Kęzumis bey Žinawimais Bandą arjadet, arba wiffos žokieis Uiekais, kurrus šep Priewierą tikt išmiltijo, priešais buti, kad Banda ne gaisiu, ney i Liga gę ipultu, tai wiff protings Wors saw per Gėda laite.

Kaip kitta Kart Žemeje Meklenburg waddinamoje, Mette 1777. 1778 bey 1779 Gašimas ponas wojo, sake nekursai garbings Wors, kurram gali pass wiert: "Kaczeig ney wiena žole, ney Szala nis ney Mostis ney Hierimas, Namej, bey Aprėkoj grajer pataisytas, nū Permeginimo išmananczū "Wyrū walnas pašiliko, kaczeig žmones šep ir taip protingas bey nesprotingas, Galwrams derans "czas, bey nederanczas, išminingos, bey Priewierą turrinczas Lekarstwas nūlatay sumaisė, tai "kaczeig wiffas i Uieką pawirto, ir žmones sawo Pinigus noprošnay praradz, tikt hōs smutnōs "Tiesōs Dallywais pastojo: jog Bandą nū Gašimo tropitą nekš ne gal pagėlber, ir jog tai ne galis "ma wiena Priprowa paštiteti."

Devinta Dalis. Kaip galima Gašima išwengti.

Išmanyk. Kad Gašimas ikt 30 Adynas prisiartino, tai Priegada pašaliy yra. Cze bus uže drausta, idant ne swėtina Bandą bey Škuras išeisti. Skaitlus Žemeje išanczōs Bandōs yra parafos mas, Ištaitimai ant Uginimo Bandōs išdūdami. Kojnas Ukinkis kurram Bandą priklauso goun šę Toblycza ant Pagalbōs Keikale deranczū. Kas Uedelę Szalis kurreje Gašimas patent i žing dūdas ma tur buti, ir Kojnam afylai daryti pūlass, bey šropjey ant sawo Bandōs bey Kaimeniū daboti, kas serga, Wyresniemsims apšaktyti, ir kitta kitta tur paragint pridabotinay kas tinka daryti.

Ant pirmo. Kad Gašimas 30 bey 15 Adynas prisiartino.

Ištaitimai ant Pridabojimo, kurrus Kojnas Ukinkis Surinkime gywendams pilnawoti tur.

1. Jis ne perka ney maino Bandą iš Lenkiskū bey Wengriskū Kaimeniū, ney Jormarkūse nū Galwyrū Kupczaininkū, arba Uiešnikū bey žūdū.

Ues kas serganczū Bandą iš limpanczū Szalūperka, maino, bey nakwincų priim, tas nuffizeng.

2. Jis wiffa Bandą išwējey išpirktą Wyrausybei apšako, tų 10 Dienū Stalde laiko reggedams, ar tikray sweika, pirmueng jis tų pas sawo Galwrus bey Kaimengs prileidžia.

3. Jis swėtina Bandai ne dūst pas sawo Bandą beginėti; bet tokią ne priim, ney i sawo Stalidus, ney i sawo Ganyklas.

Ištaitimai ant Pridabojimo, pagal kurrus Surinkimas tur elgtis.

4. Surinkimas apie sawo Bandą tikrus Laiklus padaro, kurrūse ateinanczū prirafo, bet šallin einanczū išgešo.

5. Jis Kerdziems liepja, šropjey, ant Kaimeniū dabōti, bet serganczū Bandą tojau pėrkirti, ir i žing dūti.

6. Bet jis Kerdziems uždraudz, idant ne swėtiną bey šwējey išpirktą Bandą pas Kaimenes prisieisti, pėdli ji 10 Dienū Stalde ferta, ir sweika išrašta yra.

Ant antro: Kad Gašimas 15 ukli 5 Adynū prisiartino.

Ištaitimai ant Pridabojimo kurrus Kojnas Ukinkis Surinkime gywendams pilnawoti tur.

7. Tokšai ne perka Bandą iš Wengriskū bey Lenkiskū Kaimeniū, ney nū Galwyrū Kupczaininkū, ney Jormarkūse, kaczeig jis tų už puse Pinigū apturret galetu.

Išmanyk. Kas piggu, czonay tikt priegadinga, ir Kojnas nū to tur saugotis.

8. Kas iš Kaimyniskō bey sweiko Surinkimo Bandą pirkti nor, tas pirmjaus klāusinej, ar Verdūis tojts si Šuolli Kokiū Walandą jau pas sawą turrejo; arba ar jam bey jo Kaimynams Kōls nustippo.

9. Kas iš Pittokio Surinkimo Bandą pirkti, tas išpirktą Stukkū wieną bey šyru laiko, priegtam jis wiffa sawo Bandą Stalde fer.

10. Jis sawo Bandai ne dūst pas tokias Kaimenes beginēt, i Kokiū daugiaus bey šyru gullinczos Padwarijos sawo Galwyrus šep išware.

11. Uiegi gal pšleisti, kad Banda kurrū Surinkimui ne priklauso, arba swėtimi žmones šep antai: Galwyrū Kupczaininkai, Ukliū Dakterei, Johnschmidai, Uiešnikai bey žydai pas jo Bandą, arba i jo Stalidus bey Ganyklas ateitu.

12. Jis sawo Pašaro kiel galima czedij, jels sawo Bandą Stalde firt galetu.

Ištaitimai ant Pridabojimo, pagal kurrus Surinkimas elgtis tur.

13. Kojnas Surinkimas sawo Wyresniūs prrafo: 1) Kad Galwyrū Jormarkai butu atstatomis; 2) Kad (Galwyrū) Kupczawimas butu patrumpintas. 3) Kad Ganykios bey Gerys, tarp daus giaus Surinkimū iššol Draugysteje buwusios, i daugiaus Stukkū butu pėrkiramos.

14. Rubezus tokiū Ganyklū bey Getczū per tusczū Wirtą nū Kaimyniskū pėrkirtujū (Szandū) Ploštu pra pazentlinami.

15. Surinkimas apie wiffa Bandą Kaimeniū priklausanczū Laiklus daro.

16. Jis protingus Wyrus bet ne Waikus Kerdzeis paštato, ir tiems liepja kas serga tojau nū Kaimenes pėrkirti.

17. Jis Kerdziems uždraudz, idant ne prisieisti pas Kaimengs Bandą, Laiskūse ne stowincze, ney tokio Ukinkio Bandą, kurs šwējus Jauczus pirkti, ir tus dar ne 14 Dienas Stalde palaike.

18. Jis kas Dies wienam protingam Ukinkimui Kaimengs Ganyklas bey Getis apjurėti bey pėrmas ginti dūda.

19. Galāusej Surinkimas ant to bunda, kad jo Galwryai wieni bey pėrkirti butu.

Ant treczo. Kad Gašimas wōs 5 Adynas yra attolntas.

Ištaitimai ant Pridabojimo už Kojna Ukinkis.

20. Kojnas wieflybs Ukinkis ney perka ney pardūst Bandą. (Telpezas jis ant Weissis uzaugin.)

21. Jis kiel galima wiffa sawo Bandą Stalde fer; bet 8 arba daugiaus Stukkū turrebams, tiems daugiaus Staldū dūst, ir tus taipjau šyru laiko.

22. O kad jam ne galima wiffa sawo Bandą Stalde kawoti, tai tikt Puffe iš tōs ypaczey wersina gas Karwgs Stalde ferti ješko.

23. Išwaryta Banda tikt pas wiena Kaimeng eit.

24. Šjittai išwarytai Bandai jis pas tas ne bėgti dūda, kurrus šep Stalde fer.

25. Jis nekam ne dūst sawo Bandą wieną bey slaptomis ganyti.

26. Jis ne gal pėrleisti, kad swėtima Banda bey Pitti Galwyai, arba swėtimi žmones taip antai. Galwyū Rupezauninkai, Miesininkai, Urklū Dakterei bey Zydei, reigi Daktai, Kurrie bepig užpėrsti gal, butent Skuras, Szėnas, Pasaras, Szaudai, Staros bey Wilna is swėtimū Surinkimū, pas sawo Bandą bey sawo Duttą, ney i sawo Staldus bey Ganyklas ateitu.
27. Jis sawo Bandai bey Pittiems Galwyams ne begti dūst i limpanczą Szali ney pas nesweiką bey Pittokią Bandą.
- Jis sawo Galwyus Stalde pagird, bet ne prie tokiū Szallimū, Kurrie wiffiems priklauso.
28. Daje jis pats, sawo Waikai bey Szejmyna ne eit, i Fokią nesweiką Wietą bey Staldą, ney pas Pittokią bey limpanczą Banda.
29. Jis ant sawo Bandos rupekingay daboj, ir kad Foks Stuffis Foki pradest, arba ne labbay, muddrus buti nor; tai jis tą tojau nū sweikū Galwyū pėrskir, ir Wyresniems i Zing dūst, bet wiffus Pittus Galwyus Stalde palaišo.
30. O galausy Pitts Pittą privagin tai daryti kas jam pūlass.
- Istatimai ant Pridabojimo uz Fojną Surinkimą.**
31. Surinkimas wislab akhlay darrot pagrauden, ir pagal Wyraushbės Pawelijma su Pitts Pitta sustinka, tikt Reikale tarp sawes Bandą pirkti bey pardūti.
32. Bet jis nekam ne pawelij Bandą kurri Surinkimui ne priklauso, arba Daktus Kurriems Udai bepig prilimpa, butent: Skuras, swėtima Jautėnq, Szėnq Pasarq Szaudus, Wilnq, Skaras, ir kas tam lygu i sawo Szali ileisti, ney per ta Kampą isleisti, ney Staldūse nakwinay primti.
33. Jis Laifkus (pagal kerwirtą bey penkioliktą Istatimą dawadnus laiko.
34. Jis Fojną paragin, wiffą sawo Bandą arba didžausą Dulką Stalde ferti.
35. Jis paeiluy wienam Uklininkui per wiffą Dieną ant Kaimenū buddeti liepja, Kurs podraug su Berdzumi ant to dabdoti tur; kad swėtima, arba Laifke ne parasyta Banda pas Kaimenę ne eitu, ney anaskal pazenkliktū Rubezū ne beginetu; ir kad serganti bey Fokanti tojau nū Kaimenės butu pėrskirama.
36. Jis uzdraudz idant ne po wieną arba flaytomis ganyti.
37. Neį is Priangio Kurr ma Banda apstige bey nustippo, Galwyus iswaryt, ney pas sawo Kaimenes bey Girdyklas iwesti.
38. O kad Gaifimas Kaimyniskūse Surinkime jau butu passirodes, tai Surinkimas, Iswarimq Bandos bey Kaimenū uzdraudz, apgin ir uzdar sawo Rubezus Wiezselius bey Takkus.

Defimta Dalis. Kaip gali saugotis, idant Gaifimas tolaus ne ispylatintus.

- Kad Surinkime Stuffis Gaifimu apstige, tai reikalinga, jeib Gaifimas ne tolyn eitu, taip daryti.
39. Banda, pagal ismananczą Wyweizo Luddimq Gaifimu serganti, tojau yra marinama, ir (Gaifimui prasidedant) su Skura bey Plaukais 8 Pedū gilley pakassama.
40. Bet ir ta Banda, su ana Liggoj Draugystės turrejusq (kad jūzū ne daugiaus uz 10 Stukkius yra) marint turri; nes ji yra taipjau limpama, ir Gaifimu šep prapult turretu.
41. O kad jūzū daugiaus uz 10 Stukkius yra, tai Galwyai rods ne marinami, bet i Kruwas apie 10 perdalijami, nū Pittokiu Galwyū Stalde arba Ganykloje Kyru laikomi, ir 10 Dienas ten ka wojami bey apsergejami. Bet jey wiffame Kruwe Gaifimas atstranda, tai cielas Kruwas (pagal Istat ma 39) tur marinams buti.
- Ismanyk.** Kas nuzawinta bus czenawojama bey uzmokejama. Nes Fojnas Szalis ant to Bandos Uppinimo bey Passwierijimo Istatimus padarys.
- Ismanyk.** Priejastis, Fodel nesweiki bey limpantiej Galwyai nuzawinami tur buti, tikt todel yra: kad Dangunmas Galwyū nū Gaifimo bey Smerties igwalnytas butu.
- Zemeje Flandern waddinamoje 752 Galwyai Gaifimu apstige, burwo nuzawinami, bet uz tai
- 137 kart tukstanties bey 229 Stukkiei gywi islikko.
- O atpencz Ullendrijoje bey Frieslandeje nekš ne norejo sergancze Bandą marinti; todel wiename Mite tarp 1769, 1770, 210 kart tukstanties bey 249 Stukkiei Gaifimu gaisit turrejo. Katra gerraus patinka?
- Ismanyk.** Uzmufimas tokiū Galwyū, kurrie pirmą Syf sergaloja, yra tikt gerausas Daktis, Gaifimui Galq daryti.
42. Nekš ne perka ney pardūst Banda. Nes abbu Daktu yra neteisu.
43. Rubezus, Wiezkelei bey Takkai Surinkimo tur apsergejami bey uzdaromi buti, jeib Banda is Surinkimo ne šalin eitu, ney Pittokia pas ta aplink beginetu. Taipjau nekš ne gal ney Jautėnq ney Skuras isleisti.
44. Banda i Ganyklas bey Girdyklas iswaryti uzdrausta yra.
45. Fojnas Gywatniks sawo Bandą i sweikus Staldus weda, ir ten jis toley tus fer, Folej 40 Galwyai, Kurrie tokiūsa Szalissa, Kurrasa Zalneri bemarkerūja, bey pastirtūsa Ganyklūsa, nū Kaimyniskū attolintūsa, per wiffą Wasarą, Diena bey Nakti ant Fokės eit, tie gal kad Wyraushbe pawelij šosa Ganyklūsa passilikt.
46. I tokias Ganyklas bey Staldus, Fokise nesweika bey limpanti Banda isšol gywendawo, nekš ne tur pirm 40 Dienū sawo Bandą iwesti.
47. Bet nesweikas Staldas, Prakarai Lėtėres, Lowjei Ribirrai bey wiffokia Padaryne tur 40 Dienas, nū Wejo bey Uro pūstanczo vertraukama buti, Szarmu tankiey mazgojama, ir rupestini gey bey tobulausy nū wiffokiu limpanczū Udū apczystijama. Wirwes yra uzdegamos ir Lencugai isjeryplomi, Sienos nukrapstomos, Moliu bey Kalkemi stropjey limpomos bey baltinamos. Uša swėziey tur isšlojama, ir sena isškasta 2 bey 3 Pedū gilley pakassama buti.
48. Szėnas, Pasaras bey Szaudai, tokiūse Staldūse ir ant tokiū Staldū randami, tur uzdegami buti. Bet Mėslai tokio nesweiko Galwo, Kurrie po keliū Menessū dar Ligga uzkreca, ne turri i Mėzini mesti, bet attolintoje Wietoje 8 Pedū gilley i Zemę pakasti.
- Ismanyk.** Fojnam prigul tus, bey pirmeinanczus Fodzus wiernay bey tobulay ispyldyt, jeib Gaifimas is naujo ne passirodytu.
49. Tie žmones, kurrie uz serganczus Galwyus rupin, ne tur pas sweika Bandą ateiti, ney prileidzami buti.
50. Namai, Padwarijos bey Staldai Kurriuse nesweika Banda isšol buwo, 20 Dienas yra apsergejami, ir Fojnas Fėjimas bey Isėjimas yra uzdraustas.